

एकमिधेन प्रणयति ॥३॥ तत्र पशुबन्धे एकमग्निमिधे^०ति . अयं वारु-
णप्रधासिकातिदेशमध्ये विशेषः तत्र हि द्वयोः प्रणयनमुक्तम् (५. ३. २) कर्परेण
च . इहैकमेव प्रणयति न द्वौ इधेन न प्रकृतिवत्कर्परेणेति . येषां च तत्र
सौमिकं प्रणयनम् तेषामिधेनेति प्राप्तानुवाद एव . आपस्तम्बः एष पशुबन्ध-
स्याहुवनीयो^{१)} यतः प्रणयति स गार्हपत्यः प्रणीते चेदग्निहोत्रस्य काल एत-
स्मिन्नेवाग्निहोत्रं जुहुयादेवमन्यत्र विप्रक्रान्तः इति . अत्र वेदेरुत्तरभागेनेध्मह्वरणं
कार्यम् . तथा च काठके त्रिरनूक्तः उत्तरेण वेद्यन्तेन गवा पूर्वेणोत्तरवेदिं
प्रत्यङ् तिष्ठन्नित्यादि .

व्रतोपायनप्रणीताज्यभागभागावदानपूर्णपात्रविलुक्रमान्कुर्याद्विर्व्यज्ञविधे ॥४॥
हविधे पशौ व्रतोपायनादोन्विलुक्रमान्तान्यदार्थान्कुर्यात् अर्थात् सवविधे न
कुर्यादिति गम्यते . व्रतोपायनं व्रतग्रहणम् तच्च ब्रह्मवरणोत्तरकालं वाग्निनिधा-
नानन्तरं वा पशौ कर्तव्यम् . प्रणीताप्रणयनमप्यग्निनिधानानन्तरं कर्तव्यम् .
आज्यभागौ च वपायां कर्तव्यौ . भागावदानानि तु क्लोमं ब्रह्मणे इत्यादीन्यग्नी-
षोमीयमागतानि तत्र च शाखान्तरे प्रतिषिद्धानि अतो विकारपशुषु गृह्णन्ति .
अत इहैतेषां विधानम् अग्नीषोमीये एतानि न भवन्तीत्येवमर्थम् . अतः पञ्चत-
रेधेतानि नियमेन भवन्ति तत्रापि निवृद्धः एषां विकल्पं वक्ष्यति क्लोमप्री-
चेन्निति (७. ११) . अत एषां निवृद्धे निवृद्धविकारेषु च विकल्पः पञ्चतरे नियमः
अग्नीषोमीये त्वभाव एवेति . पूर्णपात्रं च पशोर्भवति ततश्च पशुपात्रासादन-
कालः आसादनप्रोक्षणे तस्य भवतः . विलुक्रमा अप्यस्य पशोर्भवन्ति . विलु-
क्रमशब्देन दिवि विलुगुरित्यत आरभ्य तूष्णीमाहुवनीयोपस्थानान्तं कर्माभिधीयते .
तत्कथम् सूत्रकारप्रस्थानात् यत एवमाहु (१०. २) आहुवनीयं वोपस्थाय व्रता-
दीनि चेदिति . अत एवं गम्यते आहुवनीयोपस्थानान्ता विलुक्रमा इति .
अग्नीषोमीयो दक्षिणाग्निहोमान्तः इतरे पशवः समिष्टयजुरन्ताः निवृद्धस्वा-
हुवनीयोपस्थानान्त इति . निवृद्धविकारा हविर्व्यज्ञपशवोऽप्याहुवनीयोपस्था-
नान्ता इति हविर्व्यज्ञविधौ ह वाऽअन्यः यस्मिन्नेतानि न क्रियन्तः इति

१) Thus C. °नोया A. B. °नोयात् A. sec. m.